

RESUMEN

La salut complix amb els requisits establits per la Teoria de les Representacions Socials per a ser objecte de representació: ser entesa dins del pensament de sentit comú com a un objecte; existir informació circulant, significativa i intercanviable entre els subjectes i grups, la quantitat i qualitat dels quals fan possible la seua objectivació i fixació; i ser objecte de sentit en una iconografia subjectiva complexa, de la qual la matèria prima cognoscitiva es troba en la biografia del subjecte, en un suport informatiu múltiple i en un saber disseminat per diversos punts de la geografia social. En la societat contemporània, la salut és construïda com a una estètica: com a representació, ha esdevingut al llarg de la cultura occidental una apostasia del cos (ja fóra com a contenidor del que és malèfic i impur o com a objectiu projectiu d'u mateix) i un sofisma, una renúncia constant del que u és, la busca d'un model ideal, d'una estètica del cos i de l'ànima desitjats, i per la qual hom menysprea el cos i l'ànima reals. La representació social de la salut gira al voltant de tres eixos de representació: la salut com a estat, la salut com a estratègia i la salut com a institució. Com a part de l'estudi, vàrem proposar-nos identificar les representacions socials sobre la salut que posseïx un grup de majors de la

ciutat de València a través de la realització de huit grups de discussió. En els majors, el cos és un constructe real que conté l'experiència i que no té cap altre referent ideal de construcció estètica que el cos mateix, fet que determina la noció o les nocions que tenen sobre la salut. Els majors varen narrar la seua experiència de salut com a l'argumentari de tota la seua vida. Prenent la paraula-estímul salut, va anar ramificant un arbre discursiu al voltant del qual es mouen una altra sèrie de conceptes, la combinació final dels quals ens acostava al model subjectiu d'eixe terme. La salut és presa com a una cosa que u té i u perd. El fet de tindre-la o perdre-la està molt associat als hàbits de vida, dins dels quals l'alimentació cobra, entre les altres, la força principal. La presència de la paraula poder denota el vincle tan fort que estableixen els majors amb la capacitat física i mental de poder realitzar qualsevol classe d'activitat de manera independent. La presència de malalties expressa la noció de pèrdua de la salut. La conformitat, per la seua banda, apareix intensament associada a la impossibilitat de canviar les condicions de salut a mesura que l'edat avança.